

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-44
E-mail: @ сайт: <https://menr.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

Микиті
[foi+request-80115-e65f90d7@](mailto:foi+request-80115-e65f90d7@dostup.pravda.com.ua)
dostup.pravda.com.ua

Про розгляд запиту на інформацію

Міністерство енергетики України розглянуло Ваш запит на отримання публічної інформації від 23.12.2020 (реєстраційний № 901/ЗП-20) щодо надання інформації стосовно планів Міністерства з розвитку відновлюваних джерел енергії, та надає запитувану інформацію, яка додається.

Додаток: на 3 арк. в 1 прим.

**Заступник Міністра з питань
європейської інтеграції**

Ярослав ДЕМЧЕНКОВ

Наталія Казакова 594-59-10

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.8-4.6-26016 від 30.12.2020
Демченков Я.С. (Заступник Міністра з
питань європейської інтеграції)
30.12.2020 10:38

Відповідно до Положення про Міністерство енергетики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2020 № 507, Міненерго є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує, зокрема, формування та реалізує державну політику в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд).

Питання стимулювання розвитку відновлювальної енергетики є одним із пріоритетів державної політики України в електроенергетичному комплексі та інструментом гарантування енергетичної безпеки держави. Зростання частки відновлюваних джерел енергії (далі – ВДЕ) в енергетичному балансі країни передбачено Енергетичною стратегією України до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність», що схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 № 605.

У середньостроковій перспективі (до 2025 року) Енергетичною стратегією передбачено зростання частки відновлюваної енергетики до рівня 12 % від загального первинного постачання електроенергії, та не менше 25 % - до 2035 року (включаючи всі гідрогенеруючі потужності та термальну енергію). Варто відмітити, що Енергетичною стратегією України у 2020 році передбачається досягнення цього показника на рівні 7% і фактично на кінець поточного року він перевищить 12%. Таким чином, стратегічні показники розвитку галузі ВДЕ в Україні наразі суттєво перевиконуються.

Завдяки створеним державою правовим, організаційним та економічним стимулам, зокрема запровадженню моделі «зеленого» тарифу, впродовж останніх років в Україні спостерігається стрімке зростання встановлених потужностей об'єктів відновлюваної енергетики. Зокрема, потужність об'єктів, які використовують ВДЕ зросла на 30% (+0,3 ГВт) за 2017 рік, на 66% (+0,9 ГВт) за 2018 рік, та майже втричі впродовж 2019 року (+4,3 ГВт). Станом на кінець 2020 року встановлена потужність об'єктів відновлюваної енергетики, що приєднані до об'єднаної електроенергетичної системи (далі – ОЕС) України за «зеленим» тарифом, становить близько 7,6 ГВт, не враховуючи великі гідроелектростанції, об'єкти з ВДЕ на окупованих територіях (0,6 ГВт) та малі сонячні електростанції приватних домогосподарств.

Водночас, спостерігається стрімкий розвиток малої розосередженої генерації з ВДЕ, наближеної до споживачів. Відповідно до чинного законодавства, використання таких електроустановок не потребує ліцензії, ці споживачі мають спрощені умови будівництва, приєднання і експлуатації генеруючих установок та, на відміну від виробників з ВДЕ, не нестимуть відповідальності за небаланс своїх фактичних та прогнозних графіків відпуску електричної енергії в мережу. Крім того, таким сонячним електростанціям домогосподарств наразі встановлено найвищий в Україні (і суттєво вищий, ніж в країнах ЄС) «зелений» тариф за надлишки відпущеної електроенергії

(18,1 євроценти/кВтгод для станцій, уведених в експлуатацію з 01.01.2017 по 31.12.2019, та 16,3 євроценти/кВтгод для об'єктів, уведених в період з 01.01.2020 по 31.12.2024). Вся вироблена такими електроустановками надлишкова електроенергія, незалежно від обсягів введення таких об'єктів в експлуатацію, буде викуплена постачальниками універсальних послуг по фіксованому «зеленому» тарифу.

Завдяки зазначеним механізмам стимулювання, впродовж останніх років в Україні спостерігається стрімке зростання генеруючих установок приватних домогосподарств, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання. Так, з 2018 по 2020 рік сумарна потужність таких установок зросла більш ніж у п'ятеро і станом на кінець III кварталу поточного року складає 712 МВт (більше 27 тис. одиниць).

Крім того, з метою стимулювання розвитку розосередженої генерації, Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» № 2712-VIII введено нову категорію споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, зі спрощеним (безліцензійним) режимом використання генеруючих установок, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт, які призначені для виробництва електричної енергії з енергії сонячного випромінювання та/або енергії вітру, з біомаси, біогазу, з гідроенергії, геотермальної енергії. Зазначені споживачі для об'єктів, уведених в період з 01.01.2020 по 31.12.2024, мають право отримати «зелений» тариф у розмірі 10,5-15,7 євроценти/кВтгод залежно від виду ВДЕ, що використовується для виробництва електроенергії.

Разом з тим, з метою створення сприятливих умов для сталого розвитку відновлювальної енергетики з урахуванням кращих світових практик, Верховною Радою України 25.04.2019 було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» № 2712-VIII (далі – Закон № 2712-VIII), який набрав чинності 22.05.2019. Закон № 2712-VIII, вносить ряд змін до законів України «Про альтернативні джерела енергії», «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» які, серед іншого, передбачають запровадження конкурентної моделі стимулювання розвитку відновлювальної енергетики шляхом проведення аукціонів з розподілу підтримки («зелених» аукціонів).

Вже розроблено та прийнято ключові нормативно – правові акти, необхідні для організації та проведення «зелених» аукціонів. Зокрема, Кабінетом Міністрів України прийнято розроблену Міненерго постанову від 27.12.2019 № 1175 «Про запровадження конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії», яка включає в себе Порядок проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки, Порядок відбору операторів електронних майданчиків для забезпечення проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки та визначення ДП «Прозорро.Продажі» адміністратором електронної торгової системи, у якій будуть проводитися аукціони.

На початку грудня Міненерго було представлено річну квоту підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та графік проведення аукціонів на 2021 рік, а також а індикативні прогностні показники річних квот підтримки на 2022-2025 роки.

Річні квоти підтримки було визначено з урахуванням міжнародного досвіду проведення аукціонів, стану та динаміки розвитку галузі, визначених Енергетичною стратегією України до 2035 року цільових показників в сфері відновлюваної енергетики, очікуваного попиту на квоти підтримки, а також - технічної спроможності ОЕС України інтегрувати нові потужності з негарантованим графіком виробництва електричної енергії.

Загальний обсяг потужності, що пропонується до розподілу на аукціонах у наступному році, складає 365 МВт. З яких ВЕС 150 МВт, СЕС – 155 МВт (включаючи регіональну квоту та квоту для малої розподіленої генерації) інших видів (біомаса, біогаз, мГЕС) – 60 МВт.

Проведення перших аукціонів з розподілу квоти підтримки очікується в червні 2021 року. Очікується, що запровадження аукціонів призведе до ряду позитивних змін для споживачів електричної енергії, енергогенеруючих компаній, що використовують відновлювані джерела енергії, органів державної влади та їх установ. Зокрема:

- зниження ціни на «чисту» електричну енергію, вироблену з альтернативних джерел, в порівнянні з системою підтримки за фіксованим «зеленим» тарифом;

- узгодження обсягу уведення та технологій нових генеруючих потужностей відновлюваної енергетики з розвитком електроенергетичного комплексу в цілому. Що сприятиме забезпеченню балансової надійності електроенергетичної системи України, операційної безпеки та економічності її режимів;

- залучення додаткових інвестицій в розвиток інфраструктури територій та зростання доходів місцевих бюджетів;

- створення сприятливих умов для сталого розвитку відновлюваної енергетики, оскільки інвестори отримують інформацію про квоти та графік проведення аукціонів на середньострокову перспективу, а переможці аукціонів – довготривалу гарантовану підтримку терміном на 20 років. Що дозволить залучати дешеві кредитні ресурси, розвивати виробництво високотехнологічного обладнання на території України.

Враховуючи викладене, наразі державою створені необхідні стимули розвитку відновлюваної енергетики як для промислових електростанцій, так і для малих генеруючих установок споживачів.